

ประโยค ๑-๒
แปล มครเป็นไทย
สอบ วันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๓๗

แปล โดยพยัญชนะ

๑. อุปาสโก นครวีถิยั จรฺหโต อมฺมตาดตา มยา ภิกฺขุสทฺสสั นิมฺหิติตั ตุมฺเห
 กิตฺตกาณั ภิกฺขุณั ภิกฺขุ ทาตุ สกฺขิสฺสถ ตุมฺเห กิตฺตกาณนฺติ สฺมาทเปติ ฯ มนุสฺสา อตฺตโน
 อตฺตโน ปโททนฺนินฺยาเมณ มยั ทสฺนุนั ทสฺสาม มยั วิสฺตียา มยั สตฺสฺสาติ อาหุสฺ ฯ
 อุปาสโก เตนฺหิ เอกสฺมี จาเน สฺมาคมั กตฺวา เอกโต ว ปจิสฺสาม สพฺเพ เตลตฺลิตฺตณฺฑุล
 สปิพฺผาณิตาทีนึ สฺมาหฺรธาติ เอกสฺมี จาเน สฺมาหฺราเปสิ ฯ อถสฺส เอโก กุฏุมฺพิโก
 สตฺสทฺสสคฺมณั คณฺธารกาสาवตฺถึ ทตฺวา สเจ เต ทานวภูฏั นปฺโปหิติ อิํ วิสฺสชฺเชตฺวา
 ยทฺฐนั ตั ปุเรยฺยาสิ สเจ ปโหติ ยสฺส อิจฺฉสิ ตสฺส ภิกฺขุโน ทเหยยาสีติ อาท ฯ ตถา ตสฺส
 สพฺพํ ทานวภูฏั ปโหสิ กิณฺจิ อุนฺหนาม นาโหสิ ฯ โส มนุสฺเส ปุจฺฉิ อิํ อนคฺมกาสาव
 เอกเณ กุฏุมฺพิเกณ เอวํ นาม วตฺวา ทินฺนํ ทานวภูฏั อติเรกั ชาตํ กสฺสิทํ เทมาติ ฯ
 เอกจฺเจ สาริปฺุตตฺตเถรฺสฺสาติ อาหุสฺ ฯ เอกจฺเจ เถโร สสฺสปริปากสมเย อาคณฺตฺวา คมนสิโล
 เทวทตฺโต อมฺหากั มงฺคลามงฺคเลสุ สทาโย อุทกมณฺโโก วิย นิจจํ ปติฏฺฐิตโต ตสฺส ตั
 เทมาติ อาหุสฺ ฯ สมฺพหฺลิกาย กถายปิ เทวทตฺตสฺส ทาทพฺพนฺติ วตฺตารो พฺพุตฺรา อहेสุ ฯ
 อถ นั เทวทตฺตสฺส อหุสฺ ฯ โส ตั ฉินฺหิตฺวา สิพฺพิตฺวา รชิตฺวา นิวาเสตฺวา ปารุปีตฺวา
 วิจฺริติ ฯ มนุสฺสา ตั ทิสฺวา นยิํ เทวทตฺตสฺส อนฺจฺฉวิกั สาริปฺุตตฺตเถรฺสฺส อนฺจฺฉวิกั
 เทวทตฺโต อตฺตโน อนฺจฺฉวิกั นิวาเสตฺวา ปารุปีตฺวา วิจฺรตีติ วทีสุ ฯ (ธมฺมปทฺฏจกถาย
 ปจโม ภาโคหน้า ๗๐ - ๗๑)

แปล โดยอรรถ

๒. เอกสมัย ทิ ทิวเส เถโร ชินฺณจิวโร สงฺการกฺฎาทีสุ จิวโร ปริเยสตี ฯ ตสฺส
 อิตฺตติเย อตฺตภาเว ปุราณหุตฺติยิกา ตาวตีสภวเน นินฺพพตฺติตฺวา ชาลีนี นาม เทวธิตา
 อโหสิ ฯ สา เถโร โฉลกานิ ปริเยสमानํ ทิสฺวา เทรสทตฺถายามานิ จตฺตหตฺถวิตถารานิ ตีณิ
 ทิพฺพหุสฺसानิ คเหตุวา สจาทํ อิมินา นีทาเรน ทสฺสามิ เถโร น คณฺหิสฺสตีติ จินฺนเตตฺวา
 ตสฺส โฉลกานิ ปริเยสमानสฺส ปุโรโต เอกสมัย สงฺการกฺฎา ยถา เนสํ ทสนฺตมตฺตเมว
 ปณฺณายติ ตถา จเปสิ ฯ เถโร เตน มคฺเคน โฉลกปริเยสนํ จรฺนฺโต เตสํ ทสนฺตํ ทิสฺวา
 ตตฺถเอว คเหตุวา อากกฺขมาโน วุตฺตปฺปมาณานิ ทิพฺพหุสฺसानิ ทิสฺวา อุกกฺกฺขปฺปสฺกุลํ วัต
 อหนฺติ อาทาย ปกฺกามิ ฯ อถสฺส จิวรการทิวเส สตฺถา ปณฺจสตภิกฺขุปริวาโร วิหารํ
 คนฺตฺวา นิสฺสีทิ ฯ อสฺสีติมทาเถราปิ ตเถว นิสฺสีทีสุ ฯ จิวโร สิพฺเพตฺตํ มหากสฺสปตฺถเอโร มูล
 นิสฺสีทิ สารีปฺตตตฺถเอโร มชฺฌเม อานนฺทตฺถเอโร อคฺเค ฯ ภิกฺขุสงฺโฆ สุตฺตํ ฏฺฐณฺณสิ ฯ ตํ สตฺถา
 สฺวจิปาสเก อาวุณฺโณ ฯ (ธมฺมปทฺทจกถาย จตฺตตฺถเภา โภาโค/หน้า ๖๑)

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมงพีกา กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ๑-๒

แปล มครเป็นไทย

แปล โดยพยัญชนะ

๑. อ.อุบาสก เทียวไปอยู่ ในถนนในเมือง ย่อมชักชวน (ย่อมเทียวชักชวนอยู่...) ว่า ข้าแต่แม่และพ่อ ท. อ.พันแห่งภิกษุ อันข้าพเจ้า นิมนต์แล้ว อ.ท่าน ท. จักอาจ เพื่ออันถวาย ซึ่งภิกษา แก่ภิกษุ ท. มีประมาณเท่าไร อ.ท่าน ท. จักอาจ เพื่ออันถวาย ซึ่งภิกษา แก่ภิกษุ ท. มีประมาณเท่าไร ดังนี้ ๑ อ.มนุษย์ ท. กล่าวแล้วว่า อ.ข้าพเจ้า ท. จักถวาย แก่ภิกษุ ท. ๑๐ อ.ข้าพเจ้า ท. จักถวาย แก่ภิกษุ ท. ๒๐ อ.ข้าพเจ้า ท. จักถวาย แก่ร้อย (แห่งภิกษุ ท.) ดังนี้ โดยกำหนดแห่งภิกษุผู้เพียงพอ แก่ตน แก่ตน ๑ อ.อุบาสก กล่าวแล้วว่า ถ้าอย่างนั้น อ.เรา ท. จักกระทำให้การมาพร้อมกัน ในที่แห่งหนึ่ง แล้วจักหุงต้ม โดยความเป็นอันเดียวกันเทียว อ.ท่าน ท. ทั้งปวง จงนำมาพร้อม ซึ่งวัตถุ ท. มีน้ำมันและงาและข้าวสารและเนยใสและน้ำอ้อย เป็นต้น ดังนี้ ยังมนุษย์ ท. ให้นำมาพร้อมแล้ว (ซึ่งวัตถุ ท. มีน้ำมันเป็นต้นเหล่านั้น) ในที่แห่งหนึ่ง ๑ ครั้งนั้น อ.กุกุมพี คนหนึ่ง ให้แล้ว ซึ่งผ้าอันบุคคลย้อมแล้วด้วยน้ำฝาด อันบุคคลนำมาแล้ว จากแคว้นชื่อว่า คันธาระ อันมีแสนหนึ่งเป็นราคา แก่อุบาสกนั้น กล่าวแล้วว่า ถ้าว่า อ.วัตถุอัน เป็นไปในทาน ของท่าน ย่อมไม่เพียงพอ (แก่ท่าน) ไชรั อ.ท่าน ฟังสละแล้ว ซึ่งผ้าอันบุคคลย้อม แล้วด้วยน้ำฝาดนี้ ยัง - อ.วัตถุใด เป็นของพร่อง ย่อมเป็น - วัตถุหนึ่ง ฟังให้เต็ม ถ้าว่า อ.วัตถุอัน เป็นไปในทาน ย่อมไม่เพียงพอ ไชรั อ.ท่าน ฟังถวาย แก่ - อ.ท่าน ย่อมปรารภนา เพื่ออันถวาย แก่ภิกษุรูปใด - ภิกษุรูปนั้น ดังนี้ ๑ ในกาลนั้น อ.วัตถุอันเป็นไปในทาน ทั้งปวง ของอุบาสกนั้น เพียงพอแล้ว เพียงพอแล้ว (แก่อุบาสกนั้น) ๑ อ.วัตถุไร ๆ ชื่อว่าเป็นของพร่อง ไม่ได้มีแล้ว ๑ อ.อุบาสกนั้น ถามแล้ว ซึ่งมนุษย์ ท. ว่า อ.ผ้าอันบุคคลย้อมแล้วด้วยน้ำฝาด อันมีค่าหาไม่ได้ ผืนนี้ อันกุกุมพี คนหนึ่ง กล่าวแล้ว ชื่ออย่างนี้ ให้แล้ว อ.วัตถุอันเป็นไปในทาน เป็นของเกินกว่า หนึ่ง เกิดแล้ว อ.เรา ท. จะถวาย ซึ่งผ้าอันบุคคลย้อมแล้วด้วยน้ำฝาดอันมีค่าหาไม่ได้ ผืนนี้ แก่ใคร ดังนี้ ๑ อ.มนุษย์ ท. บางพวก กล่าวแล้วว่า อ.เรา ท. จะถวาย ซึ่งผ้าอันบุคคลย้อมแล้ว ด้วยน้ำฝาด ผืนนี้ แก่พระเถระ ชื่อว่าสารีบุตร ดังนี้ ๑ อ.มนุษย์ ท. บางพวก กล่าวแล้วว่า อ.พระเถระ (ชื่อว่าสารีบุตร) เป็นผู้มีการมาในสมัยเป็นที่แก่ออบแห่งข้าวกล้าแล้วจึงไปเป็นปกติ ย่อมเป็น อ.พระเถระชื่อว่าเทวทัตต์ เป็นสหายในกาลอันเป็นมงคลและกาลอันเป็นอวมงคล ท.

ของเรา ท. เป็น ตั้งอยู่เฉพาะแล้ว เนื่องนิตยฺ รวากะ อ.หม้อแห่งน้ำ อ.เรา ท. จะถวาย ซึ่งผ้า
 อันบุคคลย่อมแล้วด้วยน้ำฝาด อันมีค่าหามิได้ ผืนนั้น แก่พระเถระชื่อว่าเทวทัตต์ ดังนี้ ฯ
 แม้ครั้งเมื่อวาจาเป็นเครื่องกล่าว อันมากพร้อม มีอยู่ อ.มนุษย์ ท. ผู้กล่าวว่า อ.ผ้าอันบุคคล
 ย่อมแล้วด้วยน้ำฝาดอันมีค่าหามิได้ ผืนนี้ อันเรา ท. พึงถวาย แก่พระเถระชื่อว่าเทวทัตต์ ดังนี้
 เป็นผู้มากกว่า ได้เป็นแล้ว ฯ ครั้งนั้น อ.มนุษย์ ท. ได้ถวายแล้ว ซึ่งผ้าอันบุคคลย่อมแล้วด้วย
 น้ำฝาด ผืนนั้น แก่พระเถระชื่อว่าเทวทัตต์ ฯ อ.พระเถระชื่อว่าเทวทัตต์นั้น ตัดแล้ว ซึ่งผ้า
 อันบุคคลย่อมแล้วด้วยน้ำฝาดอันหาค่ามิได้ ผืนนั้น เย็บแล้ว ย่อมแล้ว นุ่งแล้ว ท้มแล้ว ย่อมเที่ยว
 ไป ฯ อ.มนุษย์ ท. เห็นแล้ว ซึ่งพระเถระชื่อว่าเทวทัตต์นั้น กล่าวแล้วว่า อ.ผ้าอันบุคคลย่อมแล้ว
 ด้วยน้ำฝาดอันมีค่าหามิได้ ผืนนี้ เป็นผ้าสมควรแก่พระเถระชื่อว่าเทวทัตต์ ย่อมเป็น หามีได้ อ.ผ้า
 อันบุคคลย่อมแล้วด้วยน้ำฝาดอันมีค่าหามิได้ ผืนนี้ เป็นผ้าสมควรแก่พระเถระชื่อว่าสารีบุตร
 ย่อมเป็น อ.พระเถระชื่อว่าเทวทัตต์ นุ่งแล้ว ท้มแล้ว ซึ่งผ้าอันบุคคลย่อมแล้วด้วยน้ำฝาดอันมีค่า
 หามิได้ อันไม่สมควร แก่ตน ย่อมเที่ยวไป ดังนี้ ฯ

แปล โดยอรรถ

๒. ความพิศดารว่า วันหนึ่ง พระเถระ (พระอนุรุทธเถระ) มีจีวรเก่าแล้ว จึงแสวงหาจีวร
 ที่กองขยะเป็นต้น ฯ ภรรยาเก่าของท่าน ในอัฐภาพที่สามจากอัฐภาพนี้ ได้บังเกิดเป็นนางเทพธิดา
 ชื่อว่าชาลินี ในภพดาวดึงษ์ ฯ นางเทพธิดานั้น เห็นพระเถระกำลังแสวงหาชิ้นผ้าอยู่ จึงถือเอาผ้า
 ทิพย์ ๓ ผืน ยาว ๑๓ ศอก กว้าง ๔ ศอก คิดว่า ถ้าเราถวายโดยท่านองนี้ไซ้ พระเถระจักไม่รับ
 จึงวางผ้าทิพย์เหล่านั้นไว้ที่กองขยะแห่งหนึ่งข้างหน้าพระเถระผู้กำลังแสวงหาชิ้นผ้าอยู่ โดยประการ
 ที่เพียงชายผ้าเหล่านั้นเท่านั้นปรากฏ ฯ พระเถระเที่ยวแสวงหาชิ้นผ้าตามทางนั้น เห็นชายผ้า
 เหล่านั้น จึงจับที่ชายผ้าเหล่านั้นนั้นแหละดึงมา เห็นผ้าทิพย์ มีประมาณดังกล่าวแล้ว คิดว่า นี่เป็น
 ผ้าบังสุกุลชั้นเยี่ยมแท้ ดังนี้ ถือเอาแล้วหลีกไป ฯ ครั้นในวันทำจีวรของท่าน พระบรมศาสดา
 มีภิกษุ ๕๐๐ รูปเป็นบริวารเสด็จไปวิหารประทับนั่งแล้ว ฯ ถึงพระมหาเถระ ๘๐ องค์ ก็นั่งอย่าง
 นั้นเหมือนกัน ฯ เพื่อจะเย็บจีวร พระมหากัสสปเถระ นั่งในตอนต้น พระสารีบุตรเถระ นั่งตอน
 กลาง พระอานนท์เถระ นั่งตอนท้าย ฯ ภิกษุสงฆ์ กรอด้วย ฯ พระบรมศาสดา ทรงร้อยด้วยนั้น
 ในรูเข็ม ฯ

พระเทพปริยัติโมลี อุปสโม วัดชนะสงคราม
 สนามหลวงแผนกบาลี

เฉลย.
 ตรวจแก้.